23/07/2019

Саопштење Митрополије црногорско-приморске

Министар Дармановић се придружио једногласном хору највиших државних функционера који покушавају да се баве црквеним питањем у Црној Гори, и то тако што ће клеветати Српску Православну Цркву, па ћемо се осврнути на неколико његових ставова.

Отимања имовине неће бити, можемо се сагласити са министром, али не зато што актуелни црногорски режим то не жели, него зато што ће сваки такав покушај вјерни православни народ Црне Горе спријечити, а ни европски правни поредак то неће прихватити. Безакоња је, нажалост, било, а искуство нас учи да ће се оно наставити, осим ако овдашњи властодршци не почну да поштују традиционалну Цркву онако како се она поштује у пристојним земљама и како је она поштована у вријеме хришћанских владара Петровића, не да се понашају онако како је то учинио, на примјер, амбасадор Црне Горе при Уједињеним нацијама у Женеви, коме је министар Дармановић надређени. Но, не чуди од амбасадора што понавља готово исту реченицу коју је чуо од министра – да је СПЦ ”прије свега политички чинилац у Црној Гори, па онда вјерски”. Ова клеветничка мантра коју је изгледа дужан да понавља сваки државни службеник, одраз је нездравог односа који власт има према Цркви све од 1945. године. Добро они знају да се Црква бави својим послом у Црној Гори, али нису они ни прва ни посљедња власт која Цркву гледа као реметилачки фактор. Од Нерона и Диоклецијана, до Стаљина и Броза, много се властодржаца слично односило према Цркви, посматрајући је као сметњу и држећи да је она ”политички чинилац” који пријети њиховој неупитној власти и свемоћи на одређеном простору. Не дао Бог данашњим црногорским властима да се сврстају међу овакве прогонитеље Цркве. Добро би било да се макар подсјете како су сви они и њихова моћ – завршили.

Основни разлог за ово реаговање је што је министар поновио једну тезу коју неодговорни новинари и медији преносе већ неко вријеме тврдећи да се црквена имовина у Србији води на државу, те за то наводе примјер Храма Светог Саве на Врачару у Београду. Ради истинитог информисања јавности, а будући да се у ту кампању укључио министар, морамо нагласити да се ради о грубој манипулацији.

Наиме, истина је да се у појединим градским срединама (не свим), велики дио градског грађевинског земљишта води на државу. Тако је и са земљиштем испод и око неколико великих београдских цркава. А и то је плод послијератне национализације. Међутим, на свакој од тих парцела, Црква има право коришћења земљишта, а на објекту који је на земљишту има право својине. Спомен-храм Светог Саве још увијек нема употребну дозволу, јер није завршен, те се Црква води као његов држалац, а након завршетка, нема никакве сумње, да ће Црква бити уписана као његов власник, као што се води да је власник сусједне мање цркве Светог Саве, која се налази у непосредној близини Спомен-храма. При томе, треба истаћи да садашња власт не само што не својата Спомен-храм Светог Саве, него даје милионе за његов завршетак.

Изгледа да је било тешко новинарима и сарадницима министра да погледају како се воде у катастру, напримјер, београдски манастири Ваведење или Раковица, који се налазе на градском подручју. Оба су, наравно, у пуној црквеној својини. Могли су да прошире потрагу, потроше пола сата свог времена и утврде и да се манастири широм Србије: Крушедол, Раваница, Манасија, Жича, Студеница, Сопоћани, Ђурђеви Ступови, Милешева – такође сви воде на Цркву – и земљиште и објекти. Могли су то даураде, али нису. Јер истина није циљ оваквог спиновања јавности. Циљ је да се створи атмосфера у којој ће планирана неонационализација проћи мирно, стварајући утисак да је то исто учињено и у Србији. А није. Само ћемо узгред поменути да је држава Србија (али и Хрватска, Словенија, донекле БиХ…) вратила и враћа имовину Цркви и вјерских заједница одузету послије Другог свјетског рата за вријеме комунистичке владавине, а ниједној од земаља бивше СФРЈ, осим Црној Гори, није пало на памет да је наново одузима.

И на крају, вара се министар ако мисли да се Црква плаши губитка неког монопола. Ни сад не постоји никакав монопол. Ово је земља у којој нико никога не може да принуди (или макар не би смио да може) да припада било каквој вјерској заједници или организацији. Митрополија црногорско-приморска, Епархија будимљанско-никшићка и дијелови Епархија милешевске

и захумско-херцеговачке имају одговорност само за православне Хришћане. Тај ”монопол” им је дат устројством Српске Православне Цркве, која овдје постоји и дјелује, као дио васељенске Православне Цркве, од тринаестог вијека, откад је Свети Сава основао претече сваке од ових поменутих епархија: зетску, будимљанску, дабарску и хумску. Једнако је бесмислено прозивати ове православне епископије за монопол, колико би било бесмислено и недопустиво за министра секуларне државе да прозива, рецимо, Надбискупију барску и Бискупију которску за монопол у погледу Римокатоличке Цркве.

Држимо да начин говора о Цркви и манипулације које је министар употребио нису достојни одговорног човјека, а камоли некога ко је на једној од најважнијих државних функција, те позивамо и њега и све друге који имају потребу да се на овакав начин очитују о црквеним питањима да се уздрже од прозивања Цркве. Тиме не прозивају неколико Владика и пар стотина свештеника, монаха и монахиња, него огромну већину православног становништва своје земље, чији глас упорно неће да чују.

spc.rs